

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Матеріали міжнародної конференції молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БОТАНІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ

Харків 6 – 9 вересня 2019 року

Харків 2019

УДК
ББК
А

Актуальні проблеми ботаніки та екології. Матеріали міжнародної конференції молодих учених (Харків, 6-9 вересня, 2019р.). - Київ, 2019. - с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету: чл.-кор. НАН України Єлизавета Львівна Кордюм

Співголова: декан біологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Жмурко Василь Васильович

Секретаріат: к.б.н. Марія Зикова, к.б.н. Галєб Аль-Маалі

Члени оргкомітету: к.б.н. Олег Прилуцький, к.б.н. Юрій Гамуля, Карина Акімова, к.б.н. Ірина Яцюк, к.б.н. Андрій Бабіцький, к.б.н. Олеся Безсмертна, Вікторія Березовська, к.б.н. Олена Білоус, к.б.н. Василь Бриков, к.б.н. Денис Винокуров, Надія Капець, Ольга Кривошея, Ольга Чусова, к.б.н. Валерія Павленко-Барішева, к.б.н. Ганна Скрипка, к.б.н. Ганна Казарінова, к.б.н. Карина Звягінцева.

Contents:

Секція “Альгологія, бріологія, ліхенологія та мікологія”

Березовська В.Ю. Водорості ефемерних водойм Київської височинної області	7
Березовська В.Ю. Перші відомості про різноманіття водоростей оліготрофного сфагнового болота “Чорне багно” (НПП «Зачарований край»)	8
Білоус О.П., Незбрицька І.М., Жежеря В.А. Вплив штучної аерації на екосистему озера Тельбін (Київ, Україна) на прикладі фітопланктону	9
Бурлака М.Д. До поширення <i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub на Лівобережному Поліссі (Чернігівська область)	10
Darmostuk V.V. Lichenicolous fungi and lichens community: How does it work?	11
Зикова М.О., Шевченко М.В. Гриби порядку <i>Phallales</i> в Національному гербарії Інституту ботаніки ім.М.Г.Холодного НАН України	12
Костенко Д.І., Коніщук М.О. Особливості росту штамів <i>Haematococcus pluvialis</i> Flotow з колекції IBASU-A–продуцентів астаксантину	13
Кривошея О.М. Діатомові водорості (<i>Bacillariophyta</i>) РЛП «Гадяцький»	14
Лещенко Ю.С., Яцюк І.І. Верифікація видового статусу двох видів роду <i>Sarcoscypha</i>	15
Любка А.І. До вивчення лишайників Біловодського району Луганської області	16
Стороженко Ж.В., Стороженко Ю.В. Рідкісні види грибів в умовах Хотинського ПОНДВ НПП «Хотинський»	17
Харченко Г.В., Клоченко П.Д., Шевченко Т.Ф. Особливості розвитку фітопланктону на відкритих ділянках та у заростях вищих водних рослин	18

Секція “Систематика та флористика судинних рослин”

Безсмертна О.О., Бабицький А.І. Дослідження <i>Pilularia globulifera</i> L. в Україні	20
Bondarenko H.M., Sira O.E. The floral composition of cretaceous outcrops in the outskirts of Vovchansk town (Kharkiv Region)	21
Вакаренко О.В., Ширяєва Д.В. Автохтонна та алохтонна фракції деревно-чагарникової флори НПП «Бузький Гард»	22
Глеб Р.Ю. Рідкісні рослини Мармароського масиву Українських Карпат	23
Кучер О.О. Північноамериканські види у формуванні флори Старобільського злаково-лущного степу	24
Луганська В.О., Асеева С.В., Голубенко В.О., Бенгус Ю.В. Знахідки рідкісних видів рослин – основа для створення об’єкту ПЗФ “Луки з орхідеями” на території міста Харків	25
Мялик А.Н. Инвазионный потенциал адвентивной флоры центральной части Белорусского Полесья	26
Рокитянський А.Б. Гідрофільна флора р. Роганки (Харківська область)	27
Тимбота М.О., Бенгус Ю.В. Про створення нового об’єкту ПЗФ на південній околиці м. Куп’янськ	28

Секція “Екологія рослин та фітоценологія”

Білявський С.М. Урбанофлористичні дослідження Білої Церкви (Київська область)	30
---	----

Головачова О.С., Машковська С.П., Перебойчук О.П. Перспективи використання видів роду Шавлія (<i>Salvia</i> L.) в озелененні.....	31
Евдокимов А.С. Пространственная структура восстанавливаемых сосновых лесов Кольского полуострова.....	32
Зарва Д.Г. Сучасний стан рослинності державного підприємства «Срібнерайагролісництво».....	33
Казарінова Г.О., Рогач О.О. Ценоморфічна структура флори околиць с. Плисове (Лозівський район, Харківська область).....	34
Konaikova V.O. <i>Echium russicum</i> S.G.Gmel in the «Mykhailivskiy step» department of the «Yelanetskiy step» natural reserve.....	35
Конякін С.М., Губарь Л.М. Розповсюдження і стан популяції <i>Heracleum mantegazzianum</i> Sommier & Levier у прибережно-водних екотопах струмка Віта.....	36
Ковтонюк А.І. Таксономічна структура спонтанної флори садово-паркових ландшафтів Середнього Побужжя.....	37
Мойсієнко І.І., Дайнеко П.М. Роль Старошведського городища у збереженні фіторізноманіття.....	38
Петрушкевич Ю.М. Анатомічна будова листків <i>Betula pendula</i> Roth в урботехногенних умовах.....	39
Прокопів Н.М. Особливості сенсibiliзації населення м. Івано-Франківськ до пилюк адвентивних рослин (на прикладі представників роду <i>Ambrosia</i> L.).....	40
Різничук Н.І., Веркалець А.В., Бабак О.В., Галич Р.І. Едафо-кліматична характеристика біотопів Передкарпаття за участі ценопопуляцій видів роду <i>Polygonatum</i> Mill.....	41
Росіцька Н.В. Алелопатична активність ґрунту з-під <i>Betula pendula</i> Roth за різних умов водозабезпечення.....	42
Савченко В.О. Вплив екологічних факторів на розмноження та розвиток основних лісоутворювальних порід в Знам'янському районі Кіровоградської області.....	43
Semak U.Y. Fluctuating asymmetry of <i>Populus tremula</i> L. as a bioindicating marker of technogenous transmitted ecosystems.....	44
Скобель Н.О., Павлова Н.Р. Ботанічна характеристика пагонової системи <i>Amorpha fruticosa</i>	45
Федорчак Е.Р. Потенційна та фактична насіннева продуктивність <i>Picea abies</i> та <i>P. pungens</i> 'Glaucа' в насадженнях м. Кривий Ріг.....	46
Черепанин Р. М. Раритетні аркто-альпійські види рослин у високогірних оселищах Свидовецького масиву (Українські Карпати).....	47
Чусова О.О. Ландшафтна диференціація рослинних угруповань басейну р. Красна.....	48
Ширяєва Д.В. Біотопи Національного природного парку «Бузький Гард».....	49
Ширяєва Д.В., Винокуров Д.С. Еколого-ценотичні особливості <i>Stipa granitcola</i> Klokov в долині р. Південний Буг.....	50

Секція “Експериментальна ботаніка та мікологія”

Батуєва Є.Д. Ефект активації фітохромів на ріст та розвиток рослин з різною фотоперіодичною реакцією.....	52
Біляєв І.О. Вплив фунгіциду Тірам на симбіотичну бактерію <i>Bradyrhizobium japonicum</i> (Kirchner) Jordan.....	53
Бороменський Д.О. Вміст ендополісахаридів у міцелії різних штамів грибів роду <i>Ganoderma</i> отриманого методом глибинного культивування.....	54
Власенко К.М., Кузнецова О.В., Степневська Я.В., Матросов О.С. Модифікація аромату <i>Pleurotus ostreatus</i> при культивуванні на субстратах з використанням відходів лікарських рослин.....	55

Денисова О.С. Захворюваність <i>Iris hybrida</i> hort. з колекції ботанічного саду ХНПУ імені Г.С. Сковороди на листову плямистість.....	56
Гринкевич Н.О., Вашека О.В. Динаміка вмісту фотосинтетичних пігментів у листках вічнозелених папоротей в зимовий період.....	57
Ежель І.М., Дауді А.М., Бугайова Д.Д., Кустовський Є.О. Алелопатична взаємодія <i>Cucumis melo</i> L. та <i>Arnica montana</i> L.	58
Іванова Є.Л., Цизь О.М. Використання фізіологічно активних сполук для покращення проростання насіння салату.....	59
Бондарук С.В., Кернер А.О., Аль-Маалі Г.А. Вплив концентрацій джерел азоту, вуглецю та рівень рН на ріст накопичення біомаси <i>Crinipellis schvezhenkoi</i> та <i>Abortiporus biennis</i>	60
Коротка І.Ю., Бабенко Л.М., Щербатюк М.М., Косаківська І.В. Вплив важких металів на гормональну систему рослин.....	61
Медведев Д.Г., Аль-Маалі Г.А. <i>Cladobotryum mycophilum</i> – збудник павутинної цвілі на промислових культурах печериці в Україні.....	62
Мокросноп В.М. Вплив важких металів та дефіциту азоту на накопичення хлорофілів та парамілону клітинами <i>Euglena gracilis</i>	63
Пчеловська С.А., Шиліна Ю.В., Літвінов С.В., Соколова Д.О., Листван К.В., Жук В.В., Тонкаль Л.В., Салівон А.Г., Нестеренко О.Г. Вміст фенольних сполук та флавоноїдів у сировині лікарських рослин, отриманих з опроміненого насіння.....	64
Поліщук О.В. Карбоангідраза і стрес у рослин.....	65
Регада Л.В. Мікроморфологічні особливості вегетативного міцелію видів роду <i>Pholiota</i> (Fr.) P.Kumm у чистій культурі.....	66
Скрипка Г.І., Левчик Н.Я., Левон В.Ф., Любінська А.В. Рівень флавонолів у рослин <i>Phlox paniculata</i> L. в умовах Лісостепу України.....	67
Скрипка Г.І., Левчик Н.Я., Левон В.Ф., Любінська А.В., Закрасов О.В. Рівень каротиноїдів у рослин <i>Phlox paniculata</i> L. в умовах Лісостепу України.....	68
Скрипка Г.І., Левчик Н.Я., Левон В.Ф., Любінська А.В., Закрасов О.В. Кількісний та якісний вміст хлорофілів у рослин <i>Phlox paniculata</i> L. в умовах Лісостепу України.....	69
Скрипка Г.І., Левчик Н.Я., Левон В.Ф., Любінська А.В., Закрасов О.В. Співвідношення пігментів у рослин <i>Phlox paniculata</i> L. в умовах Лісостепу України.....	70
Федюк О.М., Білявська Н.О. Структурні особливості епікутикулярного воску листків <i>Galanthus nivalis</i> L.	71
Фіщук О.С. Мікроморфологія квітки <i>Asparagus densiflorus</i> (Kunth) Jessop.....	72
Халус С.В., Просяник О.В., Лебедь О.С. Влияние диметилсульфоксида и диметилового эфира аминокислоты на развитие проростков кукурузы.....	73
Хомочкін А.П. Вплив бікаронату на АТФазну активність чинника спряження CF ₁ , ізольованого з хлоропластів шпинату.....	74

Секція "Дендрологія, інтродукція рослин та ландшафтна архітектура"

Boika O. Design of the eco-friendly public transport stop.....	76
Маклюк В.П., Дзиба А.А. Особливості середньої вигонки тюльпанів.....	77
Кравець В.П., Дзиба А.А. Перспективи створення колекції культиварів <i>Ginkgo biloba</i> в Україні.....	78
Кришеник В.Я., Коваль І.В., Вашека О.В. Морфологічні ознаки плодів та насіння лікарських рослин родини <i>Araliaceae</i> , що зростають у Національному ботанічному саду ім. М.М. Гришка.....	79
Шніпова С.В. Дендрофлора парку ім. А. Тарнавського (м. Косів, Україна).....	80

Про створення нового об'єкту ПЗФ на південній околиці м. Куп'янськ

About the creation of a new NRF object on the southern outskirts of the city of Kupyansk

Тимбота М.О., Бенгус Ю.В.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, Україна

Timbota M.O., Bengus Yu.V.

H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine

e-mail: mikhail.tymbota.mailbox@gmail.com, 0675706837yuri@gmail.com

2

Під час флористичних досліджень у травні 2019 року на південній околиці міста Куп'янська виявлено територію, що має ряд особливостей, котрі дозволяють створити на ній об'єкт природно-заповідного фонду.

Флористично цікавими для створення нового об'єкту ПЗФ є:

– відпрацьований крейдяний кар'єр, тут поширена смілка приземкувата *Silene supina*, занесена до «Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області»;

– схили, що знаходяться навколо кар'єру, де зростають два види ковили, занесені до Червоної книги України (ковила Лессінга – *Stipa lessingiana* і к. пірчаста – *S. pennata*) та рідкісний на Харківщині оман високий (*Inula helenium*);

– байрачна діброва, яка розташована на південь від кар'єра, тут зростає занесений до «Переліку...» ряст Маршалла (*Corydalis marschalliana*).

Знайдені під час екскурсії 5 рідкісних видів рослин не вичерпують місцеву раритетну біоту. Фауністичні дослідження також додадуть аргументів для створення вказаного об'єкту ПЗФ.

Кар'єр (координати 49.687 37.616), територія якого запропонована для нового об'єкту ПЗФ, зараз відпрацьований і не використовується для видобування крейди. На схилах (координати 49.6878, 37.6122) місцеві жителі випасають кіз і корів, що сприяє розвитку перелічених вище видів рідкісних рослин. У діброві (координати 49.685, 37.612) майже відсутнє рекреаційне навантаження, немає кострищ, стежки не ущільнені, присутня помітна кількість мертвої деревини.

Наявність вільних від рослинності крейдяних відвалів наводить на думку про доцільність реінтродукції на цій території рідкісних видів кретофільних рослин з місць, де їх відновлення є надлишковим, або з місць їхнього штучного розведення у спеціальних ботанічних закладах. Звісно такі дії повинні проводитися фахівцями, а їх доцільність повинна бути попередньо обговорена.

We propose to create an NRF object on the territory of the spent cretaceous quarry and oakery, which are located near the Kupyansk. Rare plant species was found here: Silene supina, Stipa lessingiana, S. pennata, Inula helenium, Corydalis marschalliana. The territory needs further study.